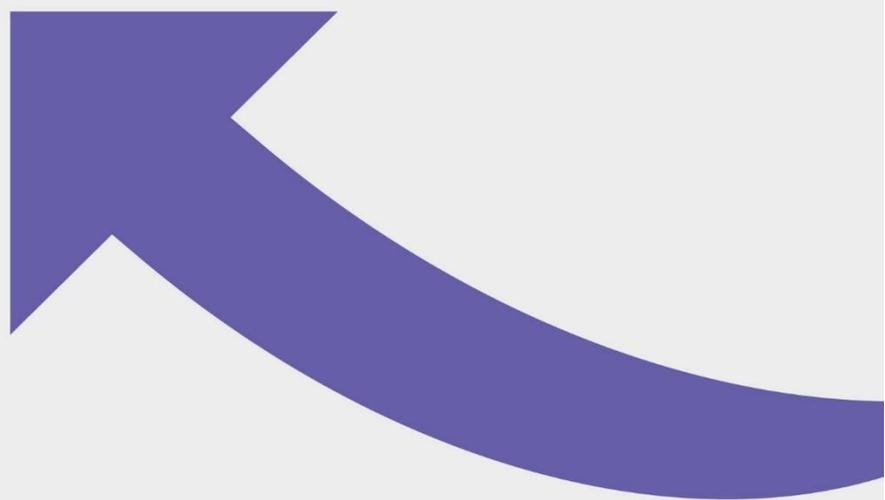

מבחן בעברית

מחווון
חינוך חרדי

כיתה
ט

מבחני

תנופה
למדוד. לדעת. לשנות.

הנחיות כלליות לבדיקת המבחן

לפניכם מחוון למבחן "תנופה" בעברית.

ההנחיות במחווון מיועדות הן לבודקי המבחן החיצוני המשתמשים במערכת ההקלדה, והן לבודקי המבחן הפנימי המשתמשים בכלי לחישוב ציונים.

- הנחיות ייחודיות לבודקי המבחן החיצוני כתובות לצד הסמל
- **בצד ימין** של כל עמוד כתוב מספר השאלה בנוסח א של המבחן, ו**בצד שמאל** של כל עמוד כתוב מספר השאלה הזוהה בנוסח ב של המבחן (ראו דוגמה בשאלה 1 במחווון).
- בשאלות סגורות שבהן סדר המסיחים שונה בכל אחד מן הנוסחים, **בצד ימין** כתובה התשובה לנוסח א, ו**בצד שמאל** כתובה התשובה לנוסח ב (ראו דוגמה בתשובה על שאלה 1 במחווון).

במבחן יש שני סוגים של שאלות:

1. שאלות שעליהן התלמיד עונה ב**כתיבת תשובה**.
 2. שאלות שעליהן התלמיד עונה ב**סימון תשובה**.
- לפניכם **הנחיות בדיקה ודגשים** לכל אחד מסוגי השאלות.

1. שאלות הדורשות כתיבת תשובה

- במחווון מובאות דוגמאות מקוריות של תשובות תלמידים, והן מובאות בלשונם וכתובות בגופן **כמה ?**.
- חלק מהדוגמאות או מההנחיות להערכה כתוב בין סוגריים. אין הכרח שהכתוב בין סוגריים יהיה בתשובת התלמיד.
- אין להפחית נקודות בשל שגיאות כתיב או בשל ניסוח שגוי, אלא אם כן מצוין אחרת.
- תשובות שיש בהן מידע עודף:

 - אם המידע העודף **שגוי** כל התשובה נחשבת שגויה ויש להקליד את הציון 0.
 - אם המידע העודף **אינו שגוי** אין להפחית נקודות מהתשובה.
 - אם המידע העודף **הועתק באופן בלתי מושכל מהטקסט** (למשל, העתקה גורפת של פסקה, העתקה של חלקי משפט מהטקסט לפני התשובה או אחריה), כל התשובה נחשבת שגויה.

- אם אין תשובה כלל, או שהתשובה אינה מעידה על ניסיון לענות על השאלה, כגון "לא יודע", שרבוט או העתקת הוראות בלבד, ישאירו בודקי המבחן הפנימי את התא הנוגע לציון השאלה ריק. **בודקי המבחן החיצוני יסמנו "לא ענה"**.

2. שאלות הדורשות סימון תשובה

ההנחיות האלה מיועדות לבודקי המבחן הפנימי בלבד. **בודקי המבחן החיצוני אינם בודקים את השאלות האלה.**

- יש להעריך את תשובת התלמיד לפי המחונן ולהקליד את הציון המתאים.
- בשאלות רב־ברירה שבהן התלמיד נדרש לסמן תשובה אחת בלבד, אם סימן התלמיד **יותר מתשובה אחת** יש להקליד את הציון 0.
- אם התלמיד לא סימן **שום תשובה** אין להקליד ציון לשאלה, כלומר יש להשאיר את התא הנוגע לציון השאלה ריק.

טקסט 1: חיקוי בחיי האדם: למידה, השראה ואתגרים

נוסח א

שאלה 1

מטרת השאלה: לאתר פרט מידע גלוי בטקסט
הבנת הנקרא: איתור מידע

3 נק'

תשובה (4): הוא נעשה באופן בלתי מודע.

תשובה (2)

0 נק' כל תשובה אחרת

נוסח ב

שאלה 1

שאלה 2

מטרת השאלה: להבין רעיון מרכזי בטקסט
הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

4 נק'

התשובה עוסקת בכך שהילד לא היה יכול לחקות או ללמוד שפה אנושית כי לא היה בסביבת בני אדם, לדוגמה:

- לא היה לו בן אנוש לחקות את שפתו כי הוא היה רק סביב חיות
- לא היה לו שפה שמע ולא כן לא ידע איך להפיק ציצורים ותנועות השייכים לשפה אחרת
לא היה לו לדוגמה (משתמע מהתשובה שלא היו לילד דמויות אנושיות לחקות את שפתן).
- לא היה לו מודל לחיקוי (משתמע מהתשובה שלא היו לילד דמויות אנושיות לחקות את שפתן).
- כי לא היה לו ממי ללמוד (משתמע מהתשובה שלא היו לילד דמויות אנושיות לחקות את שפתן).
- תינוקות רכים מחקים קולות דיבור שהם שומעים בסביבתם ואט אט לומדים להפיק את הציצורים והתנועות השייכים לשפתם ואילו הילד הזה אדל רק עם הצלי חיים ולא כן לא רכש שפה אנושית (משתמע מהתשובה שהילד לא חיקה קולות דיבור כי לא היה בסביבת בני אדם).

הערה: יתקבלו גם תשובות העוסקות בכך שהילד חיקה או למד שפה של בעלי חיים (ולא שפה אנושית), לדוגמה:

- בני אדם לומדים לדבר לפי הסביבה ולא כן כשהילד אדל בין הצ"ח הוא למד את שפתם ולא את שפת בני האנוש
- כי הוא היה ביצר אדל 12 וכך תהליך לימוד השפה שלו שקורה בזמן שהוא תינוק ועם התפתחותו לומד מילים והבנות היה ביצר עם חיות אז למד שפה שלהם ולא שפה של בני אדם

(המשך בעמוד הבא)

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

- **הילד אדל בין הצלחי חייט בלמד** (חזרה על הגזע)
- **כי הוא לא אדל בקרבת אנשיט אלא ביצר** (חסר הסבר הקשור לחיקוי או ללמידה).
- **אחת הדרכיט הציקריות אלמדה ולפיתוח עצמי היא באמצעות חיקוי** (חסר הסבר הקשור לרכישת שפה).
- **כי הוא ראה רק חיות ולא ידע מה זה בן אדם אז התנהג כמו חיות** (חסר הסבר הקשור לרכישת שפה).
- **אחת המיומנויות היא תקשורת באמצעות שפה, ואט אט לומדיט להפיק את הציצוריק והתנועות השייכיט לשפתט, אילו היו אדליט בסביבה שבה מדבריט שפה אחרת הט היו לומדיט להגות תנועות וציצוריק אחריק** (התשובה אינה מקשרת בין הציטוט מהטקסט ובין המקרה המוצג בשאלה).

שאלה 3

שאלה 3

מטרת השאלה: לקשר בין מידע בטקסט למידע במקרים חיצוניים
הבנת הנקרא: הערכה ביקורתית ורפלקציה
מיומנות חוצת תחומים: חשיבה ביקורתית

תשובה (2)	3 נק' תשובה (4): ילדה מתבוננת באחותה מצחצחת שיניים ומחקה את פעולתה.
	0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 4

שאלה 4

מטרת השאלה: להבין משמעות של ביטוי מתוך הקשר
הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

תשובה (2)	3 נק' תשובה (2): להבין את נקודת המבט שלהם
	0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 5

שאלה 5

מטרת השאלה: לאתר פרט מידע גלוי בטקסט
הבנת הנקרא: איתור מידע

תשובה (3)	3 נק' תשובה (4): התרחקות מעולמו הפנימי של האדם עצמו
	0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 6

שאלה 6

מטרת השאלה: לקשר בין מידע בטקסט למידע במקרה חיצוני
הבנת הנקרא: הערכה ביקורתית ורפלקציה
מיומנות חוצת תחומים: חשיבה ביקורתית

5 נק' התשובה עוסקת בכך שתהילה החלה להתנדב מתוך מניע אישי, לבלות עם חברותיה רחלי ורבקה ("מתוך שלא לשמה"), אך היא המשיכה להתנדב מתוך המניע לעזור לזולת ("בא לשמה"), לדוגמה:

- תהילה לא התנדבה בשביל לעזור לנזקקים, היא עשתה זאת בשביל להיות עם רחלי ורבקה, אבל אחרי שהיא חוותה איך זה היא עושה את זה גם בלעדיון בשביל לעזור לנזקקים, ולא רק בשביל רחלי ורבקה
- בהתחלה תהילה עשתה את זה ממניע אישי, היא רצתה להיות עם חברותיה רחלי ורבקה, ובסוף הדבק היא התקרבה למניע הנכון - והתנדבה גם בלעדיון. (משתמע מהתשובה שתהילה המשיכה להתנדב מתוך רצון לעזור לזולת).
- תהילה עשתה מצע טוב רק כדי להיות בחברתן של הבנות ולא התכוונה למצעה אק מתוק זה המשיכה להתנדב בצמח (משתמע מהתשובה שתהילה המשיכה להתנדב מתוך רצון לעזור לזולת).

הערה: יתקבלו גם תשובות העוסקות בכך שתהילה החלה להתנדב מתוך מניע אישי, אך היא המשיכה להתנדב מתוך תהליך של שינוי פנימי, לדוגמה:

- בהתחלה תהילה לא רצתה להתנדב והלכה רק בשביל שרחלי ורבקי יהיו חברות שלה אבל אחר כך התנדבה גם בלעדיון - בשביל עצמה (מהמילים "בשביל עצמה" משתמע תהליך של שינוי פנימי).
- תהילה התחילה להתנדב לא מהרצון של להתנדב אלא מהרצון של להיות בחברת רחלי ורבקה אבל אחרי שהתחילה להתנדב הבינה שהיא אוהבת את זה והתחילה להתנדב מסיבה אחרת לא מהסיבה שהצטרפה בהתחלה (מהמילים "שהיא אוהבת את זה" משתמע תהליך של שינוי פנימי).
- תהילה שבאה בתחילה מתוק של למשה - כלאמר לא מתוק רצון להתנדב אלא לבנות לבסוף בא למשה - ראתה שזה טוב לה להתנדב" משתמע תהליך של שינוי פנימי).

(המשך בעמוד הבא)

3 נק'

התשובה עוסקת בכך שתהילה החלה להתנדב מתוך מניע אישי, לבלות עם חברותיה רחלי ורבקה ("מתוך שלא לשמה"), אך אינה עוסקת בכך שהיא המשיכה להתנדב מתוך המניע לעזור לזולת ("בא לשמה") או בשינוי שהיא עברה, לדוגמה:

● **זה מלמד שהאדם עושה מעשה טוב ממניע אישי כדי למצוא חן בעיני אחרים – ככה תהייה רצתה להיות בחברתן של רחלי ורבקה** (התשובה עוסקת רק בחלק הראשון באמרת חז"ל).

● **כי תהייה לא רצתה באמת לעזור אלא שבאה וראתה כבר נשאה שם אפילו שנה לא מה שהתכוונה מלכתחילה** (התשובה עוסקת בחלק הראשון באמרת חז"ל, והחלק השני אינו מדויק לפי הקטע).

או התשובה עוסקת בכך שהמטרה של תהילה היא לעזור לזולת ("בא לשמה") או בשינוי שעברה תהילה, אך אינה עוסקת במטרה המקורית של תהילה ("מתוך שלא לשמה"), לדוגמה:

● **כי תהייה מתנדבת יותר מפעם אחת בשבוע, מה שמביא על כך שהתנדבות באמת חשובה לה והיא רוצה לעזור לנזקקים.** (התשובה עוסקת רק בחלק השני באמרת חז"ל).

0 נק'

כל תשובה אחרת, לרבות תשובה הכוללת הסבר של אמרת חז"ל ללא התייחסות לקטע, לדוגמה:

● **שם האדם עושה מעשה טוב מסיבה אנוכית יכול להיות שמאחורי הדבר הוא יעשה את המעשה הטוב מסיבות טובות**

● **אנחנו מחקים אחרים ולפעמים אנחנו לוקחים את זה יותר מדי על עצמנו וזה יכול להיות שם טוב ויש רצון אך שנידע לקחת את זה למקום טוב ולא רצ**

● **כי היא עשתה את המעשה אולי כדי למצוא חן בחברותיה ממניע אישי ולכן היא המשיכה וזה דבר נכון** (לפי הקטע, תהילה המשיכה בהתנדבות מתוך רצון לעזור לזולת, ולא מתוך רצון למצוא חן בעיני חברותיה).

7 שאלה

7 שאלה

מטרת השאלה: לזהות את הסיבה לשימוש בפועל בהווה לשון

לשון

3 נק'

תשובה (2): כי הפעולות קורות באופן קבוע.

תשובה (1)

0 נק'

כל תשובה אחרת

שאלה 8

שאלה 8

מטרת השאלה: לזהות את הנושא ואת הנושא במשפט נתון לשון

הערות כלליות:

1. אם הסיווגים "נושא" ו"נושא" כתובים מעל או מתחת למשפט במקום במקומות הייעודים לכך, יש לבדוק את התשובות כאילו היו כתובות במקומות המתאימים ולהעריך בהתאם.
2. אם הסיווגים "נושא" ו"נושא" כתובים במקומות הייעודיים באופן הפוך, כלומר הנושא כתוב במקום הנושא והנושא במקום הנושא, התשובה תיחשב כשגויה.

משפט 1

- 2 נק' זיהוי הנושא **וגם** זיהוי הנושא
הנושא: תינוקות הנושא: מחקים
- 1 נק' זיהוי הנושא בלבד **או** זיהוי הנושא בלבד
- 0 נק' כל תשובה אחרת

משפט 2

- 2 נק' זיהוי הנושא **וגם** זיהוי הנושא
הנושא: הפעילות (ההתנדבותית בבתי החולים) הנושא: לימדה
- 1 נק' זיהוי הנושא בלבד **או** זיהוי הנושא בלבד
- 0 נק' כל תשובה אחרת

משפט 3

- 2 נק' זיהוי הנושא **וגם** זיהוי הנושא
הנושא: אנשים הנושא: מאמצים
- 1 נק' זיהוי הנושא בלבד **או** זיהוי הנושא בלבד
- 0 נק' כל תשובה אחרת

משפט 4

- 2 נק' זיהוי הנושא **וגם** זיהוי הנושא
הנושא: חיקוי (ממניע אישי) הנושא: יוביל
- 1 נק' זיהוי הנושא בלבד **או** זיהוי הנושא בלבד
- 0 נק' כל תשובה אחרת

9 שאלה

9 שאלה

מטרת השאלה: להמיר משפט הכתוב בדיבור ישיר במשפט הכתוב בדיבור עקיף

לשון

4 נק' התשובה כוללת משפט הכתוב בדיבור עקיף, כלומר ללא הנקודתיים והמירכאות. כמו כן הפועל הכתוב בגוף שני (**חשבו**) מומר בפועל בגוף שלישי (**שיחשבו**) או בשם פועל (**לחשוב**), מילת היחס הנוטה בגוף שני (**בכם**) מומרת בנטייה בגוף שלישי (**בהם**), ומשמעות המשפט נאמנה למשמעות המשפט המקורי, לדוגמה:

● **המורה אמר לתלמידים שיחשבו על דמות שצורכה בהם השראה.**

● **המורה אמר לתלמידים לחשוב על דמות שצורכה בהם השראה.**

הערה: תשובה ללא סימן פיסוק בסופה (כלומר ללא נקודה בסוף המשפט) תיחשב כתשובה נכונה.

2 נק' התשובה כוללת משפט הכתוב בדיבור עקיף, אבל הוא כתוב כפרפרזה, לדוגמה:

● **המורה ביקש מהתלמידים לחשוב על מישהו שהוא דמות השראה עבורם.**

או

התשובה כוללת משפט שנשארו בו הנקודתיים או המירכאות, לדוגמה:

● **המורה אמר לתלמידים: שיחשבו על דמות שצורכה בהם השראה.**

● **המורה אמר לתלמידים "לחשוב על דמות שצורכה בהם השראה".**

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות תשובה שלא מצויים בה כל פרטי התוכן, לדוגמה:

● **המורה אמר לתלמידים שיחשבו על דמות שצורכה השראה.** (חסרה המרה של מילת היחס

"בכם" לגוף שלישי – "בהם").

טקסט 2: מחקר: האם חיקוי מכיון משפיע על הצלחת משא ומתן?

שאלה 10

שאלה 10

מטרת השאלה: להשוות בין מידע מהטקסט למידע בקטע נלווה
הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

5 נק' התשובה עוסקת בהקבלה בין תכונת הזיקית, שינוי צבע עורה בהתאם לסביבה, ובין תופעת החיקוי, אימוץ התנהגויות של אדם אחר, לדוגמה:

- **כמו שהזיקית יכולה לשנות את צבעה ולהתאים אותה לסביבה כך גם בני אדם יכולים להתאים את התנהגותם לסביבה**
- **כי כמו שזיקית "מחקה" משנה את הצבע שלה לצבע שצ'ו היא צומדת כך אנו מחקים את הפעולות, שפת גוף, טון דיבור, הבעות פנים וכו' של הבן אדם מולנו או לידנו**
- **בגלל שהזיקית יכולה לשנות את הצבע שלה "ולחקות" את הסביבה שצ'יה היא נמצאת, כמו "אפקט הזיקית" שמכונה כך משום שהאדם מחקה את האדם שמו.**
- **כמו שהזיקית משנה את צבעיה בהתאם לסביבה כך גם אנחנו דואים לפעמים לזיקית ומחקים התנהגויות של אנשים בלי כוונה תחילה. (ההתייחסות ל"בלי כוונה תחילה" אינה פוגמת בתשובה).**

3 נק' התשובה עוסקת בכך שהזיקית מחקה את הסביבה שלה, אך ללא הקבלה לחיקוי בקרב בני אדם, לדוגמה:

- **כי היא מחקה את הצבעים שמסביבה שלה כדי להיות יותר מתאימה אליה.**
- **כי הזיקית משנה את צורה בהתאם לסביבה, היא מחקה את הסביבה, ולכן זה נקרא אפקט הזיקית**

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

- **כי בצב האדם יכול לשנות את ההתנהגות לפי הצורך כלאמר לפי איך שהשיחה מתפתחת (בתשובה חסרה התייחסות למידע על הזיקית).**
- **זה נקרא כך משום שהזיקית היא ידועה ביכולת שלה לשנות צבעים והיא הולכת לאט בין צבים לכן זה נקרא אפקט הזיקית.**

שאלה 11

שאלה 11

מטרת השאלה: לזהות את שלבי המחקר המתואר בטקסט
הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)
מיומנות חוצת תחומים: חשיבה ביקורתית

- 5 נק' התשובה נכונה בכל **חמשת** הסעיפים.
4 נק' התשובה נכונה בארבעה סעיפים בלבד.
3 נק' התשובה נכונה בשלושה סעיפים בלבד.
2 נק' התשובה נכונה בשני סעיפים בלבד.
0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות תשובה הנכונה בסעיף אחד בלבד.

התשובות הנכונות:

נוסח א:

מסקנות המחקר	תוצאות המחקר	מהלך המחקר	מטרת המחקר	
☐ 4	☐ 3	☐ 2	☒ 1	א. החוקרים רצו לבדוק את השפעה של חיקוי המכוון על הצלחת המשא ומתן.
☒ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	ב. פעולת חיקוי מכוונת תורמת להצלחת משא ומתן.
☐ 4	☐ 3	☒ 2	☐ 1	ג. החוקרים חילקו את המשתתפים לזוגות.
☐ 4	☒ 3	☐ 2	☐ 1	ד. ב-67% מהמקרים שבהם התבצעה פעולת חיקוי מכוונת, הסתיים המשא ומתן בהצלחה.
☐ 4	☐ 3	☒ 2	☐ 1	ה. החוקרים נתנו הנחיות מדויקות למשתתפים בנוגע למשא ומתן.

נוסח ב:

מסקנות המחקר	תוצאות המחקר	מהלך המחקר	מטרת המחקר	
☐ 4	☒ 3	☐ 2	☐ 1	א. ב-67% מהמקרים שבהם התבצעה פעולת חיקוי מכוונת, הסתיים המשא ומתן בהצלחה.
☐ 4	☐ 3	☒ 2	☐ 1	ב. החוקרים חילקו את המשתתפים לזוגות.
☐ 4	☐ 3	☐ 2	☒ 1	ג. החוקרים רצו לבדוק את השפעה של חיקוי המכוון על הצלחת המשא ומתן.
☐ 4	☐ 3	☒ 2	☐ 1	ד. החוקרים נתנו הנחיות מדויקות למשתתפים בנוגע למשא ומתן.
☒ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1	ה. פעולת חיקוי מכוונת תורמת להצלחת משא ומתן.

שאלה 12

שאלה 12

מטרת השאלה: להבין את המידע המוצג בתרשים וליצור הכללה
הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)
מיומנות חוצת תחומים: חשיבה ביקורתית

4 נק' התשובה עוסקת במידת ההצלחה (במשא ומתן), לדוגמה:

- אחוזי הצלחה במשא ומתן
- אחוז הצלחה במחקר
- מדד הצלחה במשא ומתן
- אחוזי הצלחה של הקונים
- הצלחת המשא ומתן (התשובה תתקבל גם ללא המילה "מידה" ודומותיה).
- המקרים שהם הסתייגו המשא ומתן הצלחה (התשובה תתקבל גם ללא המילה "מידה" ודומותיה).

הערה: אם התשובה כתובה בתוך המלבן האדום שבתרשים ולא בשורה המיועדת לכתיבה, יש לבדוק אותה כאילו נכתבה בשורה המיועדת לכך.

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

- כמות האחוזים
- אחוזי הקונים
- כמה אחוזים מהקונים צפו חיקויים
- אחוזי הצלחה בחיקוי מכוון
- אחוזי הצלחה או הכישלון במחקר
- אחוז האנשים שהצביעו חיקויים במכוון ולא במכוון
- תוצאות ניסוי משא ומתן

שאלה 13

שאלה 13

מטרת השאלה: לאתר פרטי מידע גלויים בטקסט
הבנת הנקרא: איתור מידע

4 נק' התשובה כוללת **שלוש** השלמות נכונות.

2 נק' התשובה כוללת **שתי** השלמות נכונות בלבד.

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות השלמה נכונה **אחת** בלבד.

השלמה א

התשובה הנכונה: מודע **תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת

השלמה ב

התשובה הנכונה: בלתי מודעת **תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת

השלמה ג

התשובה הנכונה: עלתה **תשובה שגויה:** כל תשובה אחרת

✓ **בודקי המבחן החיצוני** יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה שגויה.

שאלה 14

שאלה 14

מטרת השאלה: להעריך את המטרה של רכיב בטקסט
הבנת הנקרא: הערכה ביקורתית ורפלקציה
מיומנות חוצת תחומים: חשיבה ביקורתית

3 נק' תשובה (1): להנחות כיצד לבצע כראוי חיקוי מכאון **תשובה (3)**

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 15

שאלה 15

מטרת השאלה: למזג מידע בין שני טקסטים
הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' תשובה (3): שניהם מתייחסים ליצירת קשרים עם האחר. **תשובה (4)**

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 16

שאלה 16

מטרת השאלה: להעריך את מידת הרלוונטיות של מידע בטקסט הבנת הנקרא: הערכה ביקורתית ורפלקציה מיומנות חוצת תחומים: חשיבה ביקורתית

5 נק' התשובה עוסקת בכך שמסקנות המחקר רלוונטיות בימינו, כי סביר להניח שלא היה שינוי מהותי במאפיינים אנושיים בסיסיים, לדוגמה:

- כן. אני לא חושבת שהשתנה הרבה מאז בחשיבה וזכות התקשור של בני האדם. אז אין סיבה שחיקוי מכוון לא ישפיע היום על מעא ומתן.
- לדעתי כן, מכיוון שהזכרה שבה אנשים חושבים היום היא לא כזאת שונה מפעם וזה רלוונטי
- כן. למרות כל הטכנולוגיה המתקדמת שבת האנשים בני האדם לא יכולה להשתנות בהרבה, כי זה טבע האדם כך הוא נברא מאז ומעולם, אז לפי דעתי זה יכול לצבור

או התשובה עוסקת בכך שמסקנות המחקר אינן רלוונטיות בימינו, כי התרחשו שינויים משמעותיים מאז ביצוע המחקר, לדוגמה:

- לא כי אין היום מעא ומתן הכל באלקטרוניקה אז ממייל לא רואים את שבת האנשים אז יותר קשה להשפיע וזה לא עוזר לנו כאן (התשובה תתקבל אף שגם בימינו מנהלים משא ומתן פנים מול פנים).
- לא, מכיוון שהמחקר הזה אינו צדכני ומאחזק השנים שחלפו הצולט התפתח, והטכנולוגיה התפתחה. כיום יש חנויות שמעמיס וקונים באמצעות מכשירים טכנולוגיים כך שהקונה לא יכול ליצור קשר עם המוכר ולחקות אותו. (התשובה תתקבל אף שגם בימינו מנהלים משא ומתן פנים מול פנים).
- לא, כי היום אנשים מודעים שאנשים משתמשים בחיקוי מכוון רק כדי להשיג את מה שהם רוצים.

2 נק' התשובה עוסקת במידת הרלוונטיות של ביצוע מחקר בנושאים של משא ומתן / תקשורת / חיקוי בימינו, אך אינה מתייחסת לשינויים שהתרחשו או לא התרחשו מאז ביצוע המחקר, לדוגמה:

- כן היום צדיין בהרבה סיטואציות מחקים מעא ומתן, זה יכול להיות בחיים האישיים של האדם ובצולט בכללי בין מדינות לדוגמה. המסקנה של המחקר יכולה להוציא הכל מעא ומתן באשר הוא.
- אכן היא רלוונטית. מעא ומתן קיים וצודנו עם בימינו ובכלל תקשורת ורכישת מיומנויות עם אנשים היא דבר חשוב.
- כן, ברור, עם היום אם בן אדם יחקה במכוון באמצע מעא ומתן זה יכול לעמע כללי לתקשורת חיובית

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות תשובה הכוללת הבעת דעה ללא הסבר, לדוגמה:

- כן, אני חושבת שהמסקנות צדיין תקפות עם לזמן זה (חסר הסבר).

שאלה 17

שאלה 17

מטרת השאלה: לזהות את תפקידי צורת הבינוני

לשון

4 נק' התשובה נכונה בכל ארבעת הסעיפים, כפי שמפורט להלן:

פועל	שם תואר	שם עצם		
☐ ₃	☐ ₂	☒ ₁	החוקרים חילקו את המשתתפים לזוגות.	דוגמה
☒ ₃	☐ ₂	☐ ₁	חיקוי הוא תופעה שבה קאמצים התנהגויות של האחר.	1.
☐ ₃	☒ ₂	☐ ₁	בניסוי שנערך בדקו השפעה של חיקוי מכוון .	2.
☐ ₃	☐ ₂	☒ ₁	בתהליך הניסוי חיקו קונים את המוכרים.	3.
☒ ₃	☐ ₂	☐ ₁	חיקוי מכוון מעודד שיתוף פעולה בין אנשים.	4.

3 נק' התשובה נכונה בשלושה סעיפים בלבד.

2 נק' התשובה נכונה בשני סעיפים בלבד.

1 נק' התשובה נכונה בסעיף אחד בלבד.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 18 סעיף א

שאלה 18 סעיף א

מטרת השאלה: לזהות שורשים ובניינים של פעלים נתונים

לשון

5 נק' התשובה נכונה בכל **חמשת** התאים, כפי שמפורט להלן:

נוסח א

שורש	בניין	
ק-פ-?	הפעיל	1. הקפידו לבצע את החיקוי בעדינות.
זוגמה		
ח-י-ח	נפעל	2. המנעו מהתנהגות פוגענית בזמן החיקוי.
ע-ת-ע	פועל	3. שתפו פעולה זה עם זה במהלך המשא ומתן.

נוסח ב

שורש	בניין	
ק-פ-?	הפעיל	1. הקפידו לבצע את החיקוי בעדינות.
זוגמה		
ע-ת-ע	פועל	2. שתפו פעולה זה עם זה במהלך המשא ומתן.
ח-י-ח	נפעל	3. המנעו מהתנהגות פוגענית בזמן החיקוי.

הערה: תתקבל כל צורה מקובלת לכתיבת השורש, לדוגמה *en, en, ת.פ.ג.*

4 נק' התשובה נכונה בארבעה תאים בלבד.

3 נק' התשובה נכונה בשלושה תאים בלבד.

2 נק' התשובה נכונה בשני תאים בלבד.

1 נק' התשובה נכונה בתא אחד בלבד.

0 נק' כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה שגויה.

שאלה 18 סעיף ב

שאלה 18 סעיף ב

מטרת השאלה: לזהות גוף וזמן / דרך של פעלים נתונים לשון

2 נק' זיהוי הגוף **וגם** זיהוי הדרך

- הגוף: נוכחים

הערה: יתקבלו גם התשובות "נוכחים/נוכחות", "אתם", "אתם/אתן", "(גוף) שני רבים".

- הזמן/הדרך: ציווי

1 נק' זיהוי הגוף בלבד **או** זיהוי הדרך בלבד

0 נק' כל תשובה אחרת

בודקי המבחן החיצוני יקלידו 1 בכל אחד מהסעיפים אם התשובה נכונה, ויקלידו 0 אם התשובה שגויה.

טקסט 3: קבלת השראה מנפלאות הבריאה

שאלה 19

שאלה 19

מטרת השאלה: לזהות מהו הרעיון העיקרי של הטקסט
 הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

תשובה (1)	3 נק' תשובה (4): להתבונן במעשי הבריאה וללמוד מהם איך להתמודד עם בעיות שיש לאדם 0 נק' כל תשובה אחרת
-----------	---

שאלה 20

שאלה 20

מטרת השאלה: לזהות למי מתייחס מאזכר
 הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

תשובה (2)	3 נק' תשובה (1): של בני האדם 0 נק' כל תשובה אחרת
-----------	---

שאלה 21

שאלה 21

מטרת השאלה: ליישם את הנלמד מהטקסט על דוגמה נתונה
הבנת הנקרא: הערכה ביקורתית ורפלקציה
מיומנות חוצת תחומים: חשיבה ביקורתית

3 נק' התשובה עוסקת בשתי הגישות ובהזגמה של כל אחת מהן לפי הקטע שבמסגרת.

- **שימוש במשאבי הסביבה וניצולם** – התשובה עוסקת בכך שהאדם משתמש בדבש שהדבורים מפיקות או שהאדם מפיק דבש מדבורים (בעזרת הכוורת המלאכותית).
- **התכונות במעשי הבריאה ולמידה מהם** – התשובה עוסקת בכך שהכוורת המלאכותית דומה (בצורה ובמבנה שלה) לכוורות שדבורים יוצרות (בעצמן) או בכך שהאדם למד ממעשי הבריאה והצליח ליצור כוורת מלאכותית.

הערה: כל עוד הגישות כתובות במפורש, תשובות הכוללות העתקה מושכלת מהקטע שבמסגרת ייחשבו כנכונות.

לדוגמה:

- 1. *שימוש במשאבי הסביבה וניצולם* – אנחנו לוקחים את הדבש לצמינו
- 2. *התכונות במעשי הבריאה ולמידה מהם* – הכוורת המלאכותית בנויות בצורה ומבנה דומה לכוורת שדבורים יוצרות בעצמן
- 1. *התכונות במעשי הבריאה ולמידה מהם* – אנשים ראו את הכוורת שדבורים יוצרות ובעקבותיה בנו תיבה באותה צורה ומבנה וזאת הכוורת המלאכותית
- 2. *שימוש במשאבי הסביבה וניצולם* – הכוורת המלאכותית מאפשרת להפיק דבש מדבורים בקלות.
- בני האדם למדו ממעשי הבריאה מהכוורת המלאכותית דומה לכוורת הדבורים והם מנצלים את משאבי הסביבה בכך שבני האדם מפיקים דבש מן הדבורים בקלות

הערה: תשובה שבה הגישות אינן כתובות במפורש אך משתמעות ממנה, תיחשב כתשובה נכונה, כל עוד אין העתקה מהקטע שבמסגרת, לדוגמה:

- *שתי הגישות באות לידי ביטוי בדוגמה בכך שבני האדם התבוננו ולמדו ממעשי הבריאה והצליחו ליצור כוורת מלאכותית ובנוסף הם משתמשים בדבש שהוא משאב מהסביבה והם מנצלים אותו.*
- *שתי גישות אלו באות לידי ביטוי בדוגמה בכך שאנו משתמשים בדבש של הדבורים. ואנו משתמשים בתיבה הדומה בצורה ומבנה שלה לכוורת שדבורים מכינות לבד.*

(המשך בעמוד הבא)

1 נק'

תשובה המתייחסת לאופן שבו **רק אחת מהגישות** שלעיל באה לידי ביטוי בדוגמה, לדוגמה:

- **יש את הדבורה ומנצלים אותה להפיק דבש בשביל האדם.** (התשובה עוסקת בניצול משאבי הסביבה לטובת האדם, אך לא בהתבוננות במעשי הבריאה ובלמידה מהם).
- **הדבורים מייצרות דבש במטירות ופני האדם מפיקים דבש בצורת הדבורים.** (התשובה עוסקת בניצול משאבי הסביבה לטובת האדם, אך לא בהתבוננות במעשי הבריאה ובלמידה מהם).
- **הכוורת המלאכותית מאפשרת לאדם להפיק דבש. אנשים הסתכלו על כוורות עדבורים עשו כדי להכין את הכוורת המלאכותית** (החלק הראשון של התשובה הוא העתקה מדויקת מהקטע שבמסגרת, ולכן לא יתקבל; מהחלק השני משתמעת הגישה העוסקת בלמידה ממעשי הבריאה).

0 נק'

כל תשובה אחרת, לדוגמה:

- **רואים שימוש במצעי הכריאה ולמידה מהם כי הדבורים יוצרות בצמח את הדבש** (התשובה אינה עוסקת בהתבוננות במעשי הבריאה ובלמידה מהם ולא בשימוש של בני האדם בדבש).
- **הכוורת המלאכותית מאפשרת לאדם להפיק דבש מדבורים בקלות היא תיבה הדומה בצורה ובמבנה שלה לכוורת עדבורים יוצרות בצמח** (התשובה חוזרת במדויק על הכתוב בקטע שבמסגרת).

22 שאלה

22 שאלה

מטרת השאלה: להסיק מסקנה המשתמעת מן הטקסט
הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' התשובה עוסקת בשתי הפעולות האלה: (1) ביצוע תצפיות; (2) סרטוט (דגמים של) "מכונות מעופפות" וגם כוללת הסבר המתייחס ללמידה ממעשי הבריאה (לצורך חיקוי) או ליישום / חיקוי של מעשי הבריאה, לדוגמה:

- הוא ביצע תצפיות רבות על הדרך שבה ציפורים מאננות את עצמן באמצעות כנפיהן ולנבן, והוא סרטט דגמים מפורטים של "מכונות מעופפות". כך הוא יצר חיקוי של מעשי הבריאה.
- הוא ביצע תצפיות וסרטט מכונות מעופפות, ככה הוא התבונן במעשי הבריאה ולאד מהם.
- דה וינצ'י ערך תצפיות וקיבל השראה ממעשי הבריאה, שבזכותם הוא סרטט מכונות מעופפות.

1 נק' התשובה עוסקת בפעולה אחת בלבד מבין הפעולות שלעיל וכוללת הסבר מתאים, לדוגמה:

- לאונרדו דה וינצ'י סרטט דגמים מפורטים של "מכונות מעופפות" וכך הוא יצר חיקוי של מעשי הבריאה.

- או התשובה עוסקת בשתי הפעולות שלעיל אך אינה כוללת הסבר מתאים, לדוגמה:
- תהליך המחקר של דה וינצ'י מבטא את הרציון המרכזי שבסיס שיטת הביומימיקרי כקשבה הציפורים וסרטט דגמים של "מכונות מעופפות".
 - הוא סרטט מכונות מעופפות לאחר שערך תצפיות על ציפורים.
 - 1. הוא ביצע תצפיות רבות על הדרך שבה הציפורים מאננות את עצמן באמצעות כנפיהן ולנבן.
 - 2. הוא סרטט דגמים מפורטים של מכונות מעופפות.

או התשובה כוללת התייחסות ללמידה ממעשי הבריאה (לצורך חיקוי) או ליישום / חיקוי של מעשי הבריאה, אך ללא ציון הפעולות שעשה דה וינצ'י, לדוגמה:

- הוא לאד ממעשי הבריאה כדי לחקות אותם.
- לאונרדו דה וינצ'י לאד ממעשי הבריאה.

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות התייחסות לפעולה אחת ללא הסבר מתאים, לדוגמה:

- הוא בנה מכונת תעופה.
- 1. ביצע תצפיות רבות על הדרך שבה הציפורים מאננות את עצמן באמצעות כנפיהן ולנבן.
- 2. הוא הניח את היסוד לביומימיקרי בעקבותיו תחומים רבים כמו למשל רפואה, תחבורה, ספורט, אדריכלות, שאבים השראה ממעשי הבריאה כדי לפתח מכשירים מתוחכמים חומרים חדשים ועוד

(הסעיף הראשון עוסק בפעולה אחת ללא הסבר, והסעיף השני אינו רלוונטי לתשובה.)

שאלה 23

שאלה 23

מטרת השאלה: לאתר מידע גלוי ולארגן אותו בטבלה
הבנת הנקרא: איתור מידע

סעיף א1: בעל החיים שאותו מחקים

1 נק' התשובה עוסקת ביתושה, לדוגמה: *חבק יתוש, יתושים*

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה: *גבוב*

סעיף א2: מטרת החיקוי

1 נק' התשובה עוסקת בהפחתת כאב הדקירה **או** בייצור מחטים עדינות ובלתי מורגשות, לדוגמה:

● *להקל על הכאב בעת ביצוע בדיקות שונות* (משתמע מהתשובה שהכוונה היא לכאב הדקירה).

● *לפתח מחטים לצורות וצדירות שלא נראים בהן*

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● *בדיקת דם*

● *להבין למה צקירות של יתושים לא כואבות*

סעיף ב1: המוצר

1 נק' התשובה עוסקת בנעליים עם להבים **או** בנעליים עם פקקים **או** בנעלי ריצה **או** בנעלי ספורט, לדוגמה:

● *נעלי ריצה עם להבים קטנים וחדים*

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● *נעליים*

סעיף ב2: מטרת החיקוי

1 נק' התשובה עוסקת באחיזת קרקע טובה יותר **או** בשיפור הריצה, לדוגמה:

● *לשפר את האחיזה של הנעליים בדשא*

● *לרוץ מהר יותר*

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● *לפתח נעלי ריצה חדשות*

סעיף ב3: למי מיועד המוצר

1 נק' התשובה עוסקת באצנים (מקצועיים) **או** בספורטאים, לדוגמה:

● *אצנים מקצועיים*

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

● *למי שחוקק בדשא*

● *למני אדם*

שאלה 24

שאלה 24

מטרת השאלה: לזהות את מבנה הטקסט
הבנת הנקרא: הערכה ביקורתית ורפלקציה
מיומנות חוצת תחומים: חשיבה ביקורתית

תשובה (1)

3 נק' תשובה (4): תופעה ודוגמאות

0 נק' כל תשובה אחרת

(המשך בעמוד הבא)

שאלה 25

שאלה 25

מטרת השאלה: לזהות מבנים תחביריים של משפטים: פשוט, איחוי (מאוחה או מחובר), מורכב לשון

4 נק' התשובה נכונה בכל ארבעת הסעיפים, כפי שמפורט להלן:

נוסח א

מורכב	איחוי (מאוחה או מחובר)	פשוט	המשפט	דוגמה
☐ 3	☐ 2	☒ 1	החוקרים מחקים את מעשי הבריאה לשם פיתוח מכשירים מתוחכמים.	
☐ 3	☒ 2	☐ 1	בעלי החיים מצאו פתרונות לבעיות שונות, לכן בני האדם מחקים אותם.	1.
☒ 3	☐ 2	☐ 1	כאשר אנו מתבוננים במעשי הבריאה, אנו לומדים דברים חדשים.	2.
☐ 3	☐ 2	☒ 1	בהשראת מעשי הבריאה הומצאו מחטים זעירות עבור ביצוע בדיקות דם.	3.
☒ 3	☐ 2	☐ 1	אף על פי שניסיונותיו לא צלחו, דה וינצ'י הניח את היסוד לביומימיקרי.	4.

נוסח ב

מורכב	איחוי (מאוחה או מחובר)	פשוט	המשפט	דוגמה
☐ 3	☐ 2	☒ 1	החוקרים מחקים את מעשי הבריאה לשם פיתוח מכשירים מתוחכמים.	
☒ 3	☐ 2	☐ 1	כאשר אנו מתבוננים במעשי הבריאה, אנו לומדים דברים חדשים.	1.
☐ 3	☒ 2	☐ 1	בעלי החיים מצאו פתרונות לבעיות שונות, לכן בני האדם מחקים אותם.	2.
☒ 3	☐ 2	☐ 1	אף על פי שניסיונותיו לא צלחו, דה וינצ'י הניח את היסוד לביומימיקרי.	3.
☐ 3	☐ 2	☒ 1	בהשראת מעשי הבריאה הומצאו מחטים זעירות עבור ביצוע בדיקות דם.	4.

3 נק' התשובה נכונה בשלושה סעיפים בלבד.

2 נק' התשובה נכונה בשני סעיפים בלבד.

1 נק' התשובה נכונה בסעיף אחד בלבד.

0 נק' כל תשובה אחרת

מחווון בעברית לכיתה ט | חינוך חרדי

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחינים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.